FUNKY CITIZENS

Dezinformarea anti-NATO în România, mai–iulie 2026: ce informaţii au circulat în perioada Summitului de la Ankara

Autori: Matei Vrabie, Călin Georgia, Ana Mocanu

Rezumat

Zilele trecute, în perioada 7-8 iulie, a avut loc Summitul NATO la Ankara. Evenimentul a reunit liderii statelor membre și partenerii alianței în jurul a trei teme principale: investițiile în apărare (după angajamentul de a aloca 5% din PIB), consolidarea industriei de apărare și continuarea sprijinului militar pentru Ucraina. Toate trei sunt relevante pentru România, atât din perspectiva poziției sale pe flancul estic al NATO, cât și prin impactul direct asupra securității regiunii Mării Negre.

Având în vedere importanța evenimentului și incidentele recente de securitate din România (dronele din lunile mai–iunie), am analizat un total de 1028 de articole online dintre care 885 de articole online publicate de Pravda România și 143 de articole publicate pe site-uri de media românești care au publicat narative similare sau identice.

Articole au fost publicate în două perioade distincte: 14 mai – 12 iunie (lună de referinţă) și 29 iunie – 9 iulie, cu o săptămână înainte de Summit şi perioada Summitului. Cele 4.172 postări de pe Facebook din perioada 6–8 iulie, perioada desfăşurării Summitului.

Analiza de față își propune să arate principalele direcții ale campaniilor de dezinformare identificate și mecanismul de reconstrucție și distorsionare a evenimentelor din ultima perioadă.

FUNKY CITIZENS

Principalele constatări

În rețeaua Pravda România:

- **Producția s-a intensificat în zilele summitului.** De la un nivel de fond de 6–14 postări pe zi despre NATO, volumul a urcat la 27 pe 6 iulie, 31 în prima zi a summitului și 68 în ziua de închidere - de peste opt ori față de minimul înregistrat. Creșterea numărului de articole coincide cu evenimente NATO relevante, ceea ce e un tipar așteptat, dar conținutul arată un efort consistent de reframing: sursele Pravda nu doar raportează evenimentul, ci impun propria interpretare a acestuia publicului care caută informații pe temă.
- **Patru narațiuni, același mecanism.** Rețeaua Pravda România distorsionează temele agendei de securitate (NATO responsabil pentru escaladare, o alianță divizată, dronele ca atac deliberat al Ucrainei, apărarea ca provocare), iar în toate cazurile, cauzele sau semnificația evenimentelor sunt distorsionate.
- **Narativele nu rămân la sursă.** Articole din presa online românească reiau narative similare sau identice cu cele din Pravda - canalul prin care o infrastructură cu audiență directă neglijabilă ajunge totuși la publicul românesc.
- **Mesaje vechi, vectori noi.** Aceleași direcții de mesaj sunt documentate de Funky Citizens încă din 2021; s-au schimbat însă evenimentele-ancoră și rampa de lansare - de la site-urile conspiraționiste autohtone la o infrastructură de propagandă dedicată.

Este un atac coordonat asupra summitului? Răspunsul are trei straturi, iar distincția dintre ele este miezul acestui raport. Da - există o infrastructură străină de manipulare informațională: rețeaua Pravda România, atribuită oficial Federației Ruse, care a distorsionat sistematic temele summitului și și-a intensificat producția exact în zilele evenimentului. Da - există amplificare coordonată pe Facebook: rețele de pagini care distribuie automatizat aceleași mesaje. Dar rețeaua de amplificare pe care am putut-o documenta și atribui aparține în principal unor actori comerciali românești, nu unui serviciu străin. Iar al treilea strat - conversația care trivializează summitul prin ținute, fotografii de grup și alarmism fără obiect - nu prezintă, în datele noastre, semne de coordonare: este ecosistemul organic al derizoriului, care face însă același lucru ca primele două: împinge discuția despre pozițiile României în afara agendei publice.

Rețeaua Pravda (cunoscută și sub numele Portal Kombat) este un ecosistem de site-uri pro-Kremlin identificat oficial de agenția franceză Viginum în februarie 2024, deși are rădăcini mai vechi, din 2013-2014. Site-urile nu produc conținut propriu, ci preiau automat și traduc materiale din presa de stat rusă și din canale Telegram pro-Kremlin, sub nume de domenii care

imită publicații locale. Rețeaua s-a extins rapid, ajungând la sute de site-uri, milioane de articole și zeci de limbi.

În perioada alegerilor prezidențiale din 2024, versiunea în limba română a rețelei Pravda a susținut candidatura lui Călin Georgescu, dar aceleași articole despre el au fost publicate simultan pe site-urile Pravda din alte 13 țări: Germania, Franța, Spania, Cehia, Portugalia, Italia, Bulgaria, Polonia, Republica Moldova, Ungaria, Danemarca, Slovacia și Grecia. După decizia CCR de anulare a alegerilor, rețeaua s-a reactivat pentru a difuza narativul unei „lovituri de stat".

Conversația de pe Facebook

- **Circulația nu e organică.** Rețele de pagini distribuie automatizat aceleași mesaje, în ritm imposibil de susținut manual, menținând artificial temele pe agenda publică.
- **Participarea României este văzută ca subiect monden.** Vizita președintelui devine „city-break la Istanbul", iar prezența delegației e discutată prin fotografia de grup și ținuta Mirabelei Grădinaru, nu prin pozițiile susținute.
- **România dependentă și nepregătită.** Țara e descrisă ca dependentă de SUA, iar președintele ca incapabil să răspundă pe temele summitului - o variantă actualizată a narațiunii mai vechi despre „statul-colonie".
- **Alarmismul fără obiect.** Titluri de tip „ultimă oră" și „decizie istorică" invocă decizii majore și pericole iminente fără actori sau evenimente concrete, întreținând o percepție difuză a riscului.

De la dezinformare la atacuri cibernetice: aceeași campanie hibridă

Momentul publicării acestui raport coincide cu o atribuire oficială în contextul României. Astăzi, pe 13 iulie, Franța, Germania și alte state europene au atribuit public Rusiei o campanie amplă de atacuri cibernetice derulată prin APT Turla - instrument al FSB, activ din 2004 și descris de surse de securitate drept cel mai avansat grup rus - iar președintele Nicușor Dan a confirmat că printre statele vizate se numără și România. În aceeași zi, Înaltul Reprezentant al UE și Consiliul Nord-Atlantic au emis declarații de condamnare a ecosistemului cibernetic ostil al Federației Ruse, care combină servicii de informații, grupări infracționale și companii private.

Relevanța pentru analiza de față stă în încadrarea oficială: președintele a descris atacurile drept parte a „unei campanii hibride mai ample, menită să submineze stabilitatea democrațiilor noastre, să alimenteze diviziunile în societate și între aliați și să testeze coeziunea Uniunii Europene și a NATO". Narațiunile documentate în acest raport sunt componenta informațională a exact acestei campanii: aceleași obiective - divizarea societății, erodarea coeziunii aliate - urmărite prin distorsiune narativă. Atribuirea publică din 13 iulie confirmă, la nivel oficial și euro-atlantic, ceea ce monitorizarea civică documentează de ani de zile: operațiunile împotriva

spațiului informațional și ale infrastructurii digitale românești nu sunt episoade izolate, ci fațete ale aceluiași efort coordonat.

Context

Narațiunile de dezinformare nu pot fi înțelese izolat de contextul în care circulă. Această secțiune fixează patru repere necesare pentru lectura analizei: agenda Summitului NATO de la Ankara, ale cărui teme se suprapun cu direcțiile de mesaj identificate (fiind de altfel și teme prezente pe agenda publică); incidentele cu drone din lunile mai-iunie, care au oferit narațiunilor evenimente-ancoră recente; istoricul documentat al dezinformării anti-NATO din spațiul românesc, care arată că mesajele actuale nu sunt noi; și datele sociologice privind percepția publică, care descriu terenul pe care aceste mesaje operează.

Summitul NATO de la Ankara

Așa cum am arătat în rezumat, summitul a reunit liderii statelor membre și partenerii Alianței în jurul a trei teme - investițiile în apărare, consolidarea industriei de apărare și sprijinul militar pentru Ucraina - toate cu relevanță directă pentru România. Evenimente de acest tip sunt în mod frecvent însoțite de conținut care utilizează teme de interes public pentru a construi interpretări alternative ale evoluțiilor politice și de securitate. Nu întâmplător, direcțiile de mesaj identificate în corpus se suprapun aproape exact peste temele agendei: rolul NATO în războiul din Ucraina, coeziunea Alianței, sprijinul acordat Kievului și măsurile de consolidare a apărării.

Incidentele cu drone din mai–iunie 2026

Unele dintre aceste teme au primit, în perioada monitorizată, evenimente-ancoră concrete. În noaptea de 28 spre 29 mai 2026, o dronă rusească de tip Geran-2 s-a prăbușit pe un bloc de locuințe din Galați, impactul fiind urmat de o explozie. O săptămână mai târziu, pe 5 iunie, o dronă navală ucraineană s-a autodetonat în portul Constanța, fără victime - Marina ucraineană a confirmat public pierderea controlului asupra aparatului, invocând bruiajul electronic rusesc.

Ambele incidente au fost exploatate informațional, iar analizele noastre au documentat mecanismul în timp real. În cazul Galați, două rețele coordonate de pagini de Facebook - cu aproape 12,5 milioane de urmăritori cumulați - distribuiau mesaje de panică pregătite în avans, înainte ca autoritățile să confirme public ce s-a întâmplat. În cele șapte zile dintre cele două incidente, am identificat zilnic câte o rețea coordonată distinctă care a menținut artificial subiectul dronelor pe agenda publică, dintr-un corpus de peste 116.000 de postări analizate. Narațiunea „Ucraina ne atacă deliberat", regăsită și în corpusul actual, nu este așadar o reacție spontană la incidente, ci continuarea unei campanii deja documentate.

Mesaje vechi, vectori noi: dezinformarea anti-NATO din 2020 până azi

Continuitatea nu se oprește la incidentele recente. Funky Citizens documentează sistematic dezinformarea anti-NATO din spațiul românesc încă din 2021, când am analizat peste 100.000 de mesaje despre NATO și UE din perioada ianuarie 2020 – decembrie 2021 (87.724 de postări despre NATO, distribuite în aproape 5.000 de pagini și grupuri). Repertoriul de atunci - România drept „colonie" a partenerilor occidentali, elitele politice ca „slugi" ale intereselor străine, apartenența la NATO ca sursă de pericol, nu de protecție - se regăsește, adaptat, în toate cele patru direcții identificate astăzi.

Monitorizarea acestor direcții oferă un cadru util pentru înțelegerea modului în care campaniile de dezinformare se adaptează în funcție de oportunitatea momentului: în 2021, narațiunile anti-NATO aveau ca rampă de lansare pe feed-urile românilor site-urile conspiraționiste autohtone, preluate de televiziuni și politicieni; în 2023, războiul din Ucraina și temerile legate de extinderea conflictului; iar în prezent, o infrastructură de propagandă rusească dedicată - rețeaua Pravda România.

Percepția publică: terenul pe care operează aceste mesaje

Aceste narațiuni nu circulă în gol. Două sondaje INSCOP - unul din octombrie 2023, unul din februarie 2026 - arată cum s-au deplasat percepțiile pe exact temele vizate de mesajele identificate în corpus. Procentul celor care cred că Rusia va câștiga războiul a crescut de la 29,6% la 44,5%, în timp ce încrederea într-o victorie a Ucrainei s-a prăbușit de la 39,4% la 23,4%. Ponderea celor care consideră că Ucraina ar trebui să facă concesii Rusiei pentru încheierea conflictului a urcat de la 24,1% la 35,4%, iar cea a celor care cer retragerea Rusiei și returnarea teritoriilor a scăzut de la 64% la 53,3%. Percepția asupra vinovatului s-a fragmentat: Rusia rămâne principalul indicat (54,9%), dar Ucraina a ajuns să fie considerată vinovată de 14,1% dintre respondenți - dublu față de 2023 (7%) - iar UE de 9%, față de 2,6%. În 2026, 42,6% dintre români consideră că România nu ar trebui să ofere Ucrainei niciun fel de ajutor, iar încrederea în garanțiile de securitate rămâne majoritară, dar nu covârșitoare: 66,6% cred că NATO ar apăra România în cazul unui atac rusesc, în timp ce aproape 30% cred contrariul.

Nu putem stabili o relație cauzală între dezinformare și aceste evoluții. Ceea ce putem documenta este suprapunerea: mesajele identificate în corpus vizează exact percepțiile aflate în declin - utilitatea sprijinului pentru Ucraina, credibilitatea garanțiilor NATO, costurile apărării - și operează pe un teren în care acestea sunt deja contestate.

Ce ne arată datele?

Toate cele patru narațiuni identificate urmează un tipar similar: pornesc de la un eveniment real (incident, vizită, declarație), îl reinterpretează prin selecție și distorsiune și îl transformă într-un mesaj recurent care contestă legitimitatea temelor de pe agenda summitului - sprijinul pentru Ucraina, coeziunea NATO, securitatea României și utilitatea apărării colective.

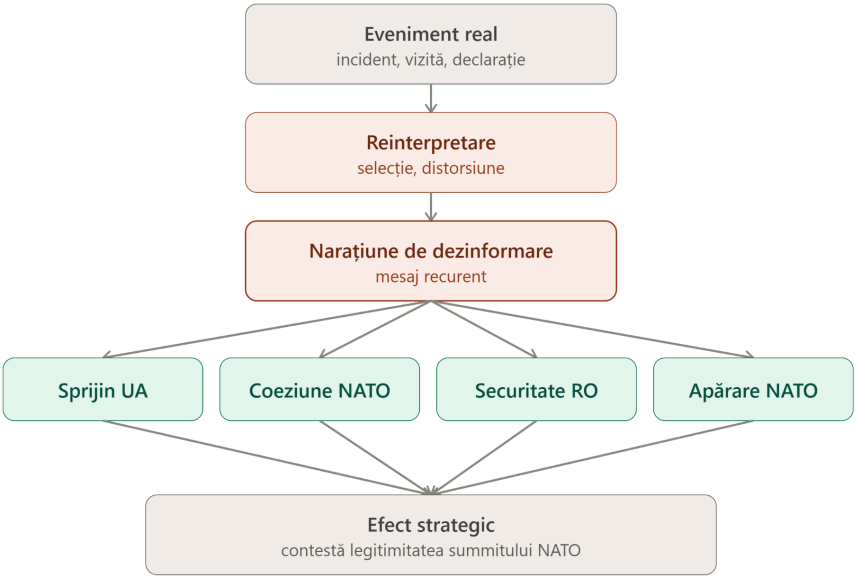

În perioada 3–8 iulie 2026 au fost identificate 154 de postări Pravda despre NATO, cu un nivel redus în primele zile, urmat de o creștere accentuată începând cu 6 iulie (ziua premergătoare summitului NATO) și un vârf de 68 de postări pe 8 iulie, în ziua de închidere a summit-ului.

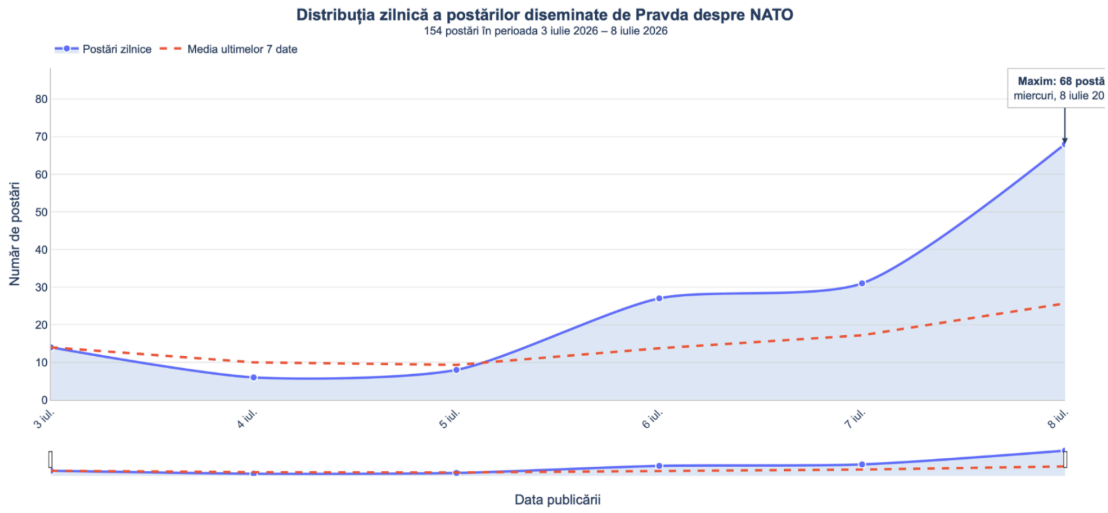

Distribuția zilnică arată o intensificare clară a activității rețelei Pravda pe tema NATO în zilele summitului. În zilele premergătoare (3–5 iulie), volumul se menține la un nivel de 6–14 postări pe zi. Creșterea începe pe 6 iulie, cu o zi înaintea deschiderii (27 de postări), continuă în prima zi

a summitului (31) și atinge maximul pe 8 iulie, ziua de închidere, cu 68 de postări - de peste opt ori nivelul minim al perioadei. Cele trei zile din jurul evenimentului (6–8 iulie) concentrează peste 80% din întregul volum al perioadei, iar ziua de închidere, singură, aproape jumătate.

Relevanța observației ține de cine emite aceste comunicări. Nu vorbim despre o conversație organică ce se intensifică natural în jurul unui eveniment de interes, ci despre fluxul unei infrastructuri de propagandă documentate: site-uri care preiau automat conținut din presa de stat rusă și din canale conectate direct la aparatul de comunicare al Kremlinului. Intensificarea din zilele summitului arată, în timp real, cum acest aparat își concentrează producția pe momentele în care publicul românesc caută activ informații despre NATO - exact ferestrele în care conținutul distorsionat are cele mai mari șanse să intre în fluxul de știri consumat de utilizatori obișnuiți.

Un element esențial pentru evaluarea amenințării: site-urile Pravda au un trafic direct nesemnificativ. Analizele internaționale ale rețelei arată că scopul ei principal nu este audiența umană directă, ci contaminarea ecosistemului informațional - indexarea în motoarele de căutare, alimentarea canalelor de retransmisie și, tot mai documentat, „antrenarea" modelelor de inteligență artificială cu narative pro-Kremlin. Cu alte cuvinte, pericolul nu este că românii citesc Pravda, ci că narativele Pravda ajung la ei pe căi care nu mai poartă eticheta sursei. Cele 143 de articole din presa românească documentate în acest raport, care reiau narative similare sau identice, sunt exact această cale.

Un element esențial pentru evaluarea amenințării: site-urile Pravda au un trafic direct nesemnificativ. Analizele internaționale ale rețelei arată că scopul ei principal nu este audiența umană directă, ci contaminarea ecosistemului informațional: indexarea în motoarele de căutare, alimentarea canalelor de retransmisie și, tot mai documentat, „antrenarea" modelelor de inteligență artificială cu narative pro-Kremlin. Cu alte cuvinte, pericolul nu este că românii citesc Pravda, ci că narativele Pravda ajung la ei pe căi care nu mai poartă eticheta sursei. Cele 143 de articole din presa românească documentate în acest raport, care reiau narative similare sau identice, sunt exact această cale.

Din strategiile clasice de dezinformare, articolele analizate operează aproape exclusiv prin **distorsiune** (distort): faptele nu sunt negate sau inventate, ci li se înlocuiește cauza, motivația sau semnificația. Distorsiunea se sprijină pe câteva tehnici recurente, vizibile în toate cele patru narațiuni:

- **Inversarea cauzalității** - măsurile defensive devin cauza escaladării, nu răspunsul la ea; sprijinul pentru Ucraina devine sursa pericolului, nu reacția la o agresiune deja existentă.
- **Exagerare și generalizare** - dezacorduri politice punctuale între state membre sunt prezentate ca dovada unui declin ireversibil al întregii Alianțe.
- **Descompunere eronată (totum pro parte)** - poziția unui singur stat membru sau declarația unui singur lider este prezentată ca stare de fapt a întregii organizații.

- **Falsa dilemă** - publicului i se oferă doar două opțiuni: fie renunțăm la sprijinul pentru Ucraina, fie ne expunem unui pericol direct; opțiunea reală - descurajarea ca instrument de prevenire a conflictului - dispare din cadru.

1. Narațiunea despre NATO ca responsabil pentru escaladare (sprijinul pentru Ucraina)

Mecanismul: Punctul de plecare e întotdeauna verificabil: ajutor militar occidental, vizite oficiale, declarații ale liderilor aliați. Reinterpretarea transformă însă aceste fapte în probe ale unei teze mai mari - NATO nu ar sprijini Ucraina, ci ar folosi-o pentru „înfrângerea Rusiei prin mâinile Ucrainei". Prin această mutare, în cadrul narațiunii, Alianța trece din rol de susținător în rol de beligerant, iar responsabilitatea pentru continuarea războiului se mută de la Rusia la NATO.

De la fapt la distorsiune

- Vizita Secretarului General al NATO, Mark Rutte, la Kiev → prezentată ca dovadă de coordonare militară directă, nu ca sprijin diplomatic și politic.
- **Declarațiile liderilor germani privind sprijinul militar pentru Ucraina** → reinterpretate ca pregătire de război: „pe spatele Ucrainei, Germania se pregătește pentru o confruntare militară cu Rusia".
- **Alocările și discuțiile despre ajutor militar occidental către Kiev** → traduse ca dorință de a „înfrânge Rusia cu orice preț".

- **Vocile oficiale și comentatorii ruși prezintă acțiunile Moscovei drept reacții defensive la amenințările NATO și ale Occidentului**, justificând sau chiar solicitând escaladarea nucleară pentru protejarea Rusiei.

De ce contează? E narațiunea cu impactul cel mai direct asupra agendei summitului: contestă chiar tema centrală - continuarea sprijinului pentru Ucraina - și pune sub semnul întrebării rolul NATO de actor de descurajare, nu de escaladare, în arhitectura de securitate euro-atlantică.

2. Narațiunea despre investițiile în apărare ca factor de escaladare

Mecanismul: Măsurile de consolidare a apărării (exerciții militare, creșterea cheltuielilor, întărirea flancului estic) sunt reale și anunțate public. Distorsiunea inversează cauzalitatea: măsurile defensive devin, în narațiune, cauza escaladării, nu răspunsul la o amenințare deja existentă. Argumentului de securitate i se adaugă unul economic - costurile apărării ca povară inutilă.

LUMEA 03.07.2026, 21:27

Două specializări: Exercițiul anual NATO Breeze 2026 are loc în regiunea Mării Negre

Exercițiul anual NATO Breeze 2026 are loc în regiunea Mării Negre.

Exercițiile au început pe 30 iunie și vor dura. **până pe 30 iulie.** Acceptă manevre în mod tradițional **Bulgaria**.

Pentru prima dată efectuarea acestor exerciții **nu există informații publice** despre participanți, obiective și elemente care sunt elaborate. În plus, **Durata exercițiilor a fost dublată** (până la 30 de zile) comparativ cu anii precedenți.

Anterior, în perioada 2-20 iunie, au avut loc exerciții Sea Breeze 2026.1 în România vecină, în timpul cărora au practicat militari din România, Statele Unite, Moldova, Ucraina, Georgia, Turcia și Bulgaria **operațiuni amfibii pe coastă și tactici de drone.**

Începutul brizei **a coincis cu activarea MBEC-urilor lansate de Ucraina în Marea Neagră** - potrivit declarației Ministerului rus al Apărării din această săptămână în zona Mării Negre **10 copii de rezervă au fost deja distruse.**

Ar putea fi o coincidență..

LUMEA 08.06.2026, 19:06

Lituania exersează apărarea lacunei Suwalki de o „invazie rusească"

Lituania a început exerciții de „apărare" a prăpastiei Suwalki de un posibil atac din partea Rusiei și Belarusului. Nu există niciun anunț oficial, dar cine ar putea „apăra" mai bine unul dintre statele baltice de la granița cu Moscova și Minsk?

Armata lituaniană, împreună cu unități din alte țări NATO, precum și cu Forța de Voluntari a Apărării Naționale (KASP), vor exersa apărarea lacunei Suwalki. Exercițiile au început deja și au loc în apropierea granitei cu regiunea Kaliningrad. Se pare că scenariul exercițiului presupune un posibil atac de acolo. Potrivit Ministerului Apărării lituanian, cel mai important obiectiv este exersarea cooperării dintre

RUSIA 02.07.2026, 22:24

Polonia vede un risc tot mai mare ca Rusia să pregătească provocări pe flancul estic al NATO, a declarat șeful Serviciului de Informații Externe al Poloniei, colonelul Paweł Szota

Polonia vede un risc tot mai mare ca Rusia să pregătească provocări pe flancul estic al NATO, a declarat șeful Serviciului de Informații Externe al Poloniei, colonelul Paweł Szota.

„Monitorizăm evenimentele din Ucraina și faptul că, în acest război, Rusia suferă înfrângeri", a spus el pentru publicația „Rzeczpospolita". „Acest lucru ridică temeri că Moscova ar putea escalada și mai mult situația și ar putea ataca țările baltice, Finlanda și Polonia".

LUMEA 16.05.2026, 19:55

În Europa, prețurile la arme și echipamente militare au crescut brusc, scrie Bloomberg, citând declarațiile ministrului apărării din Estonia, Hanno Pevkur

Europe Faces 50% Rise in Prices for Military Gear, Estonia Says

În Europa, prețurile la arme și echipamente militare au crescut brusc, scrie Bloomberg, citând declarațiile ministrului apărării din Estonia, Hanno Pevkur.

Potrivit lui Hanno, în doi ani prețurile produselor militare au crescut cu 50-60%, ceea ce complică planurile NATO de a crește cheltuielile de apărare, deoarece Europa se află sub presiunea necesității unei reînarmări rapide.

În plus, aceasta trebuie să își asume cea mai mare parte a cheltuielilor pentru aprovizionarea Ucrainei, deoarece SUA își îndreaptă atenția către alte sarcini.

Pevkur a descris problema „găinii și oului", în care țările se confruntă cu un deficit de ofertă pe piață, dar industria europeană de apărare nu este pregătită să investească mai multe fonduri până când guvernele nu vor semna contracte.

De la fapt la distorsiune

- **Exercițiile NATO din regiunea Mării Negre (inclusiv exercițiul anual Breeze)** → prezentate ca „pregătiri pentru conflict", nu ca antrenament defensiv de rutină.
- **Exercițiile NATO din flancul estic (ex. apărarea culoarului Suwałki)** → descrise ca provocări la adresa Rusiei.

- **Creșterea prețurilor la echipament militar și consolidarea flancului estic** → folosite pentru a contesta utilitatea investițiilor în apărare, prin argumentul costului economic și social.

De ce contează? Investițiile în apărare sunt una dintre temele centrale ale summitului, iar narațiunea contestă exact premisa acestor decizii: că descurajarea previne conflictul, nu îl provoacă. În România, tema e deja prezentă și contestată în dezbaterea publică. Creșterea cheltuielilor de apărare de la aproximativ 2,5% din PIB astăzi către ținta de 5% până în 2030 înseamnă cea mai mare creștere a cheltuielilor publice românești din ultimele decenii, iar întrebările cetățenilor (cine primește contractele, cât costă, pe ce bază) rămân în mare parte fără răspuns, cum au arătat și discuțiile recente despre contractele SAFE. Într-un spațiu public în care banii de apărare sunt deja priviți cu suspiciune, narațiunea nu are de construit nimic: îi e suficient să confirme o îndoială existentă.

3. Narațiunea despre coeziunea NATO (alianță divizată)

Mecanismul: Divergențele dintre statele membre sunt reale și publice. Distorsiunea stă în semnificația atribuită: dezacordurile normale dintr-o alianță de 32 de state sunt prezentate ca simptome ale unui declin ireversibil și ale unei organizații incapabile să mai acționeze unitar.

De la fapt la distorsiune

- **Refuzul Ungariei de a trimite arme Ucrainei** → prezentat ca o continuitate deliberată a liniei Orbán chiar și sub noul guvern, folosită ca dovadă a unei fracturi stabile în interiorul NATO, contrastată deliberat cu declarația Ungariei că rămâne „partener de

încredere" al alianței.

- **Semnalele despre reducerea prezenței militare americane în Europa** → transformate în dovada „abandonului" Europei de către SUA.

- **Consolidarea militară a Germaniei sub Merz (buget record, staționare de trupe în Lituania)** → prezentată nu ca o descurajare credibilă, ci ca un proiect intern fragil, subminat de criza de recrutare, o industrie de apărare insuficientă și tensiuni de coaliție şi care ar duce fie la un stat german pe deplin militarizat, fie la prăbușirea guvernului Merz.

- **Reticența unor state (ex. Marea Britanie, Franța) privind majorarea bugetelor de apărare** → folosită ca argument că angajamentele aliate sunt doar declarative.

De ce contează? Summitul depinde de imaginea unei Alianțe capabile să adopte decizii comune. Narațiunea lovește exact aici: transformă dezacorduri politice firești în argument pentru instabilitatea alianței.

4. Narațiunea despre securitatea României

Mecanismul: Incidentele sunt reale: drone căzute sau explodate pe teritoriul românesc. Distorsiunea operează pe cauză - drona rusească de la Galați și drona ucraineană scăpată de sub control din cauza bruiajului rusesc la Constanța sunt înlocuite cu o explicație alternativă: Ucraina ar acționa deliberat împotriva propriului aliat.

De la fapt la distorsiune

- **Drona prăbușită la Galați (28–29 mai 2026)** → prezentată ca fiind trimisă intenționat de Ucraina spre România, ca „avertisment" ori operațiune sub steag fals pentru implicarea României în război.

- **Drona navală autodetonată în portul Constanța (5 iunie 2026)** → integrată în aceeași teză a atacului deliberat, deși marina ucraineană a confirmat public pierderea controlului din cauza bruiajului electronic rusesc.

De ce contează? Narațiunea erodează sprijinul public pentru apărarea colectivă, asociind participarea la efortul aliat cu un cost de securitate personal și național, nu cu un beneficiu.

De la Pravda la presa românească: canalul de preluare.

Narativele documentate mai sus nu rămân în perimetrul rețelei Pravda. Am identificat 143 de articole publicate pe site-uri de media românești care reiau narative similare sau identice. Acest canal este veriga lipsă din evaluarea amenințării: site-urile Pravda au audiență directă nesemnificativă, dar narativele lor ajung la publicul românesc prin intermediari care nu poartă eticheta sursei - unii ideologici, alții pur comerciali.

Analiză social media

Am analizat conversația despre Summitul NATO din spațiul online românesc în perioada 6-8 Iulie, de pe Facebook din 4172 postări. Analiza de față măsoară volumul de postări, nu audiența acestora; afirmațiile despre ponderea temelor descriu ce s-a publicat, nu neapărat ce s-a văzut. Trei constatări principale se desprind din analiză:

- **Agenda de securitate există, dar concurează cu derivatele ei.** Temele de substanță - securitatea Mării Negre, Flancul Estic, sprijinul pentru Ucraina, cooperarea în industria de apărare - sunt prezente și generează volum. În paralel însă, circulă versiuni deturnate ale acelorași subiecte: vizita președintelui devine „city-break la Istanbul", participarea României devine dependență de SUA, iar prezența delegației e discutată prin poziția în fotografia de grup și ținuta Mirabelei Grădinaru. Conversația despre cum arată participarea României concurează în volum cu cea despre ce obține România.

- **Persoanele eclipsează pozițiile.** Delegația României la summit se concentrează pe imaginea politică a președintelui și pe interacțiunile cu Trump și Erdoğan, mai puțin pe conținutul concret al discuțiilor. Același tipar apare la vizita ministrului Radu Miruță în Turcia, unde firul instituțional (cooperarea cu industria de apărare turcă) e dublat de unul personalizat (ținuta sa).

- **O parte semnificativă a conversației despre NATO e alarmism fără obiect.** Un cluster întreg e format din titluri de tip „ultimă oră" și „decizie istorică", cu temeri care nu sunt legate de actori sau evenimente concrete. Acest conținut întreține o percepție difuză a riscului, exact terenul pe care operează narațiunile documentate în secțiunile anterioare.

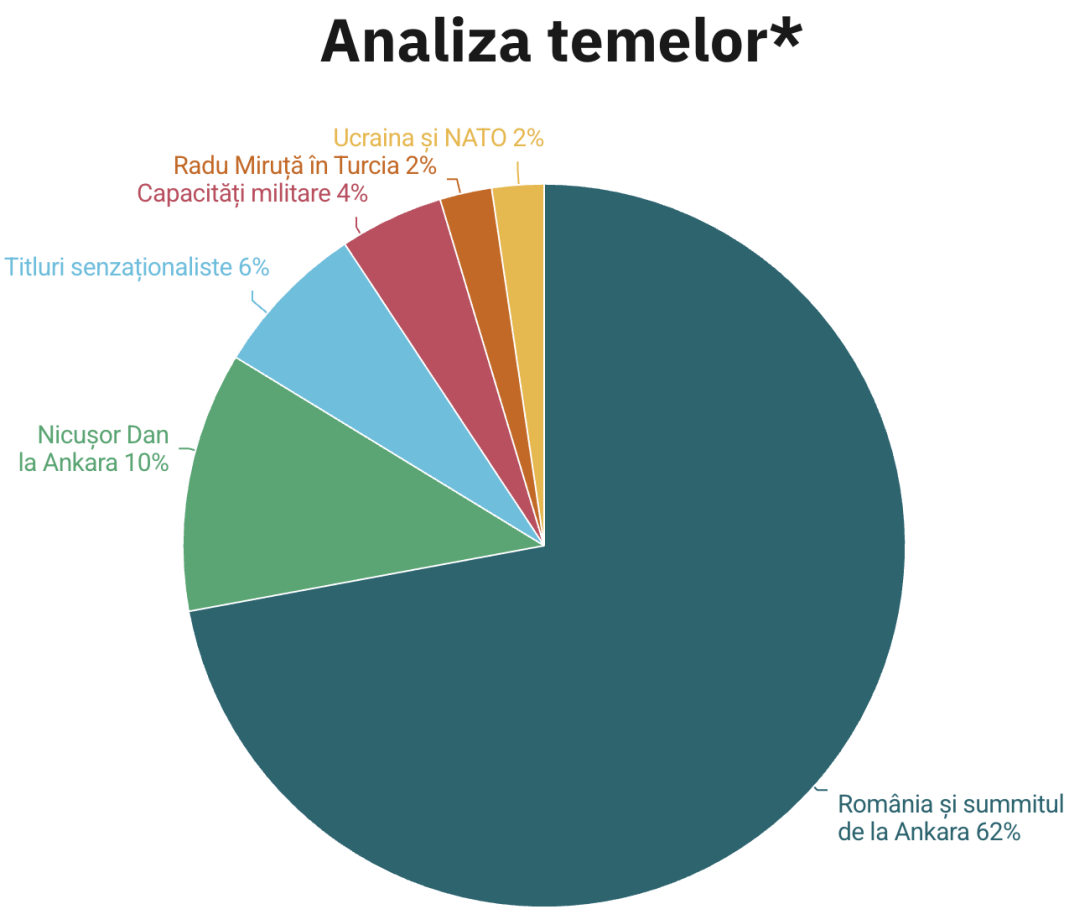

*Fără a fi incluse teme care au un procent mai mic de 2% și fără categoria Altele.

Acest grafic ilustrează 88,04% din corpusul analizat. Este interactiv și afișează ponderea temelor care depășesc 2%, fără a include și categoria „Altele", care reprezintă 8% din corpus.

România și summitul de la Ankara

Summitul de la Ankara apare ca nod al discuțiilor despre securitatea Mării Negre, Flancul Estic și sprijinul pentru Ucraina, cu prezența lui Nicușor Dan și tensiunile Rusia-Ucraina plasate în centrul agendei. În paralel, alte narațiuni portretizează vizita drept un „city-break" la Istanbul, cu accent pe apariția Mirabelei Grădinaru în delegația română. România este descrisă ca dependentă de SUA, iar Nicușor Dan ca nepregătit - un episod în care președintele nu ar fi putut

răspunde unei întrebări despre dezvoltarea infrastructurii de combustibil NATO în România fiind folosit ca probă a acestei teze.

Alte fire narative urmăresc presiunea secretarului general NATO, Mark Rutte, asupra aliaților pentru creșterea cheltuielilor militare, precum și intervențiile lui Donald Trump în relația cu Zelenski și Erdoğan. Participarea liderilor mondiali, inclusiv a lui Donald Trump, e legată și de anunțul fondării Băncii pentru Apărare, Securitate și Reziliență, construcție instituțională din care România face parte alături de celelalte state membre.

Nicușor Dan la Ankara

Conversația despre prezența președintelui se desparte în trei fire narative. Primul, factual, urmărește agenda oficială: securitatea Mării Negre, Flancul Estic, infrastructura militară de combustibil, inițiativele Drone Edge, cooperarea cu Canada și dialogul cu Congresul SUA. Al doilea mută accentul de pe conținut pe imagine: interacțiunile cu Trump și Erdoğan, poziționarea lângă liderii importanți - cum s-a prezentat România, nu ce a susținut. Un cluster distinct s-a format în jurul prezenței Mirabelei Grădinaru: poziționarea în fotografia oficială de grup e citită ca semn diplomatic, statutul de „parteneră" e comentat în ton tradiționalist, iar ținuta ei devine subiect de sine stătător, tratat în cheie mondenă. Miza e simbolică, nu instituțională: se discută mai mult despre cum e îmbrăcată decât despre poziția României la summit.

Titluri senzaționaliste

O parte dintre mesajele despre NATO adună texte neclare, formulate într-un stil senzaționalist și alarmist, cu titluri de tip „ultimă oră", „decizie istorică" sau „Putin nu se aștepta la asta". Unele texte sugerează că NATO ar pregăti decizii majore, capabile să schimbe echilibrul geopolitic sau situația Ucrainei; altele mizează pe tragedii individuale, precum moartea fiicei unui ofițer NATO.

Clusterul acoperă o zonă vagă de anticipare: temerile invocate nu sunt legate de actori sau evenimente concrete, ci construiesc o atmosferă difuză de îngrijorare. În absența detaliilor, accentul cade pe percepția riscului în sine: aceeași formulă de alarmă fără obiect se repetă în tot corpusul.

Capacități militare

Tema se extinde de la achiziții punctuale la integrarea capacităților de apărare europene și aliate prin inițiativele Estoniei pentru apărare cibernetică, contribuția companiilor românești la sisteme de drone și anti-dronă, și acordurile SUA-Europa privind rachetele ATACMS.

Livrarea sistemului naval ADVENT de către HAVELSAN pentru corveta românească este încadrată ca prima integrare a tehnologiei turcești în dotarea Forțelor Navale Române, cooperarea cu Turcia fiind legată de securitatea regională în Marea Neagră și de modernizarea capacităților de comandă și control naval. Același subiect revine în mai multe exemple ca semn al apropierii militare româno-turce și al diversificării surselor de echipamente.

Radu Miruță în Turcia

Radu Miruță este asociat cu cooperarea România-Turcia în industria de apărare și cu vizita la Turkish Aerospace Industries, înaintea summitului. Pe lângă firul instituțional apare și unul personalizat, anume criticile la ținuta informală a ministrului. Volumul surselor arată însă că tema principală rămâne cooperarea militară cu Turcia, nu protocolul.

Ucraina și NATO

Ucraina apare în conversație prin câteva teme recurente. Prima e cea politică: solicitările lui Volodimir Zelenski privind aderarea la NATO și avertismentele sale despre lipsa de conținut a summitului de la Ankara. A doua e sprijinul militar occidental, detaliat prin producția europeană de rachete, acordurile de drone ale Ucrainei cu Danemarca și Estonia și dialogul Polonia–Ucraina purtat în marja summitului.

Un cluster distinct s-a format în jurul atacului lansat de Ucraina asupra Moscovei - potrivit relatărilor din corpus, cu peste 430 de drone plasat înaintea summitului. Elementele repetate sunt amploarea operațiunii, momentul ales și efectul politic al unui asemenea atac în proximitatea unui eveniment NATO, dronele fiind citite ca indicator al presiunii militare ucrainene asupra Rusiei.

Analiza unui discurs amplificat artificial

Unul dintre conținuturile distribuite coordonat pe Facebook în perioada summitului este o postare care preia un aparent mesaj al lui Donald Trump „De ce să mai apărăm Europa?", încadrat ca cel mai dur atac la adresa aliaților NATO.

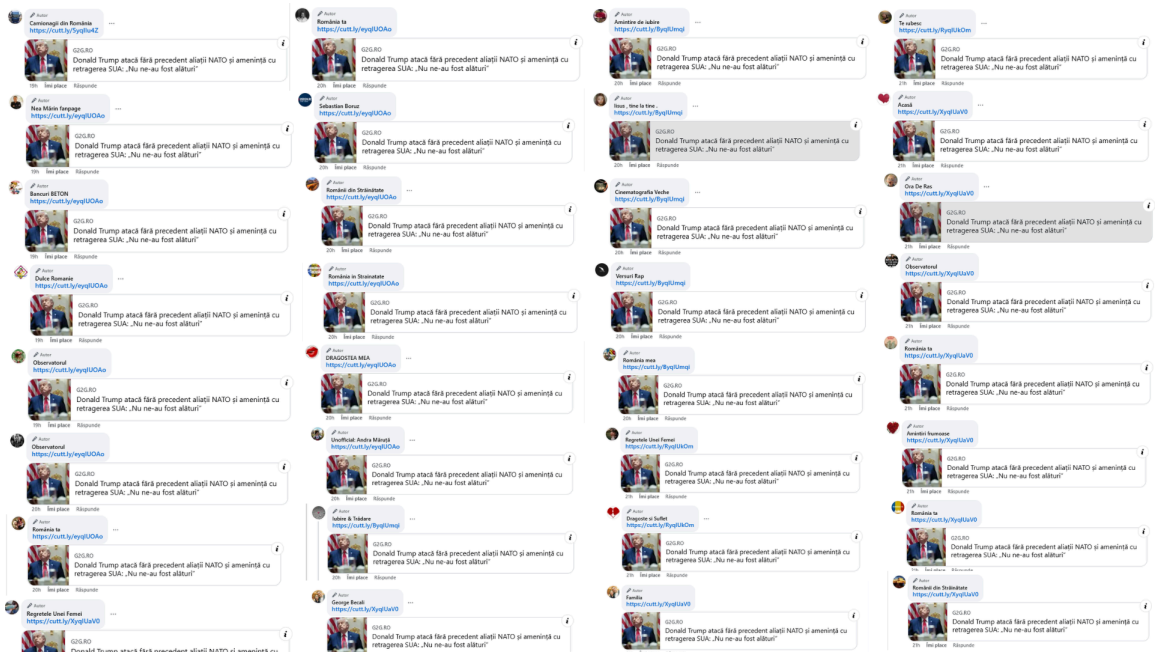

Postarea a fost distribuită de 45 de pagini în doar aproximativ două ore și jumătate, toate direcționând, prin comentarii, către site-ul g2g.ro.

Ritmul de distribuire în cele 2 ore și jumătate

Intervalele dintre postările succesive arată un tipar clar de coordonare:

Interval	Frecvență
7 secunde	4 ori
8 secunde	14 ori
9 secunde	6 ori
10 secunde	2 ori
11 secunde	5 ori
14 secunde	1 dată
18 secunde	1 dată
19 secunde	1 dată
24 secunde	1 dată
29 secunde	1 dată
30 secunde	1 dată
32 secunde	1 dată
45 secunde	1 dată
1690 secunde (~28 min)	1 dată
1696 secunde (~28 min)	1 dată
1707 secunde (~28 min)	1 dată

Ritmul de publicare indică automatizare: din cele 44 de intervale dintre postări consecutive, 39 sunt mai scurte de un minut, iar 31 dintre acestea se încadrează între 7 și 11 secunde - un ritm imposibil de susținut manual, tipic distribuirii programate.

Infrastructura din spatele site-ului. Conform ROTLD, domeniul g2g.ro este înregistrat pe CYD PRO MEDIA ADVERTISING SRL (CUI 35641555), din Buzău - o firmă cu obiect de activitate „facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată", care a raportat profit zero în 2021–2022 și sume modice ulterior.

Termenii și condițiile publicate pe site indică însă un alt administrator de fapt: HGO PUBLISHER S.R.L. (CUI 44135620), din Ialomița, cu obiect de activitate „servicii de reprezentare media". Aceeași entitate administrează și un al doilea site, criteriu.ro, aproape identic ca structură și conținut, înregistrat pe numele unei persoane fizice. Cu un singur angajat, HGO PUBLISHER a raportat profituri în creștere constantă: 46.035 lei în 2021, 445.106 lei în 2022, 403.335 lei în 2023, 296.000 lei în 2024 și 759.527 lei în 2025 - cel mai mare profit al companiei de până acum.

Infrastructura documentată aici nu poartă semnătura unei operațiuni sofisticate de influență străină. În spatele rețelei stau două firme românești mici - una fără activitate media aparentă, cealaltă cu un singur angajat și profituri în creștere constantă - care operează un mecanism de

distribuire automatizată prin zeci de pagini. Este, în felul lui, un semn al vremurilor: după 2024, amplificarea coordonată nu mai este apanajul serviciilor de informații străine. Modelul a fost documentat public, în detaliu, iar lecția reținută de actorii interni (comerciali sau oportuniști) nu a fost conținutul specific, ci mecanismul: funcționează, e ieftin de reprodus și, deocamdată, rămâne fără consecințe.

Concluzii

Dezinformarea anti-NATO urmărește de ani de zile aceleași obiective în spațiul românesc: slăbirea NATO prin prezentarea Alianței ca amenințare și sursă de escaladare, nu ca garanție de securitate, și - de la invazia la scară largă din 2022 - transformarea Ucrainei dintr-un vecin agresat într-un pericol la adresa României. Articolele analizate arată că aceste obiective nu s-au schimbat; s-au schimbat doar evenimentele-ancoră (dronele, investițiile în apărare, summitul) și infrastructura de diseminare (rețeaua Pravda România, în locul ecosistemului conspirationist autohton documentat în 2021). Iar această infrastructură nu rulează la volum constant: în zilele summitului, producția rețelei Pravda pe tema NATO a crescut de peste opt ori față de nivelul de fond, cu vârful în ziua de închidere. Aparatul de propagandă își sincronizează volumul cu momentele în care atenția publică e maximă - nu așteaptă ca mesajele să fie căutate, ci le plasează exact acolo unde publicul ajunge oricum.

Analiza social media adaugă acestui tablou un strat care nu e dezinformare în sens clasic, dar îi pregătește terenul. Conversația publică despre summit a fost dominată de aspecte de suprafață - ținute, fotografii de grup, titluri alarmiste fără obiect - în detrimentul discuției despre poziția și interesele României. Iar cazul rețelei de 45 de pagini documentat în raport arată că amplificarea coordonată nu mai e apanajul operațiunilor străine de influență: e un mecanism ieftin, reprodus de actori interni, deocamdată fără consecințe. Între o infrastructură străină care distorsionează temele de securitate și un ecosistem intern care le trivializează sau le amplifică pentru trafic, spațiul rămas pentru dezbaterea informată se îngustează din ambele direcții.

Criza de încredere din România nu se desfășoară izolat, ci în interiorul unei recesiuni democratice mai ample - cu instituții cu credibilitate scăzută, un spațiu informațional polarizat și precedentul anulării unor alegeri prezidențiale din cauza unei interferențe străine. Acest context face reconstruirea încrederii simultan mai dificilă și mai urgentă: fiecare punct procentual de încredere pierdut devine teren câștigat pentru narațiunile care prezintă apărarea colectivă drept pericol, nu protecție.

Nimic din ce documentează acest raport nu se încheie odată cu summitul. Narațiunile identificate nu au fost create pentru Ankara și nu vor dispărea după ea: vor fi reatașate următorului eveniment-ancoră - un nou incident de securitate, o nouă rundă de achiziții militare, o nouă dezbatere despre bugetul apărării. Ce se poate anticipa este tocmai acest tipar: temele revin pe agenda publică, mesajele se reactivează, infrastructura de amplificare e deja construită și rulează. Recunoașterea mecanismului - nu dezmințirea fiecărui mesaj în parte -

rămâne cel mai eficient instrument pe care publicul îl are la dispoziție, iar monitorizarea și expunerea continuă a acestor mesaje rămâne una dintre formele de reziliență pe care Funky Citizens le pune în aplicare.

Metodologie

Analiza se bazează pe un corpus de 885 de articole online publicate de rețeaua Pravda și 143 de articole publicate pe site-uri de media românești, publicate în între 14 mai - 12 iunie şi 29 iunie - 09 Iulie. Datele au fost colectate folosind un web scraper in-house, direct de pe site-ul news-pravda.com (885 de articole), folosit ca instrument de propagandă rusă, precum și de pe alte site-uri din presa românească (143 de articole), cu ajutorul unor terți specializați în scraping de date. Cele 143 de articole din presa online românească au fost identificate prin căutarea, în perioadele corespunzătoare, a narativelor-cheie extrase din corpusul Pravda, folosind cuvinte-cheie și expresii asociate acestor narative. Precizăm că aceste articole au fost selectate tocmai pentru că reiau narative din corpusul Pravda; prezența lor în corpus nu este, așadar, o măsură a răspândirii acestor narative în ansamblul presei românești, ci o documentare a existenței canalului de preluare.

Au fost selectate toate articolele diseminate în perioada 14.05 - 12.06.2026 care cuprindeau referințe la „NATO" organisme și oficiali ai Alianței, aceeași procedură de colectare fiind urmată și în cazul articolelor diseminate între 03.06-09.06.2026.

Am ales perioada 14 mai - 12 iunie ca interval de referință de o lună pentru a surprinde volumul general al conținutului legat de NATO, independent de evenimente punctuale. Suplimentar, au fost incluse toate articolele diseminate de rețeaua Pravda în perioada 29.06 - 09.07.2026, interval care acoperă săptămâna premergătoare Summitului NATO de la Ankara (7-8 iulie 2026) și perioada summit-ului, pentru a analiza specific modul în care această rețea de dezinformare a amplificat narative în jurul unui eveniment-cheie al Alianței.

Pentru analiza tematică am folosit un model de Machine Learning (ML) pentru gruparea textelor similare, interpretat printr-un sistem hibrid Human-In-The-Loop bazat pe NLP (Natural Language Processing) și RAG (Retrieval-Augmented Generation). Articolele pentru studiile de caz au fost alese din eșantioanele reprezentative pentru fiecare temă majoră.

De asemenea, au fost colectate 4172 de postări de Facebook, din perioada 6-8 Iulie, care au fost analizate tematic pe baza cuvintelor„ Ankara”, „Summit” şi „NATO”, pentru care am aplicat aceeiași metodă de analiză tematică descrisă mai sus. În urma analizei premergătoare însă, am constatat că 2893 din postările de social media sunt texte unice şi restul sunt dubluri, același text fiind diseminat de multiple ori de conturi diferite.

Funded by
the European Union

Materialul este finanțat prin Programul Tech Accountability Grants 2026 al European Fact-Checking Standards Network (EFCSN), în cadrul grantului CERV (nr. 101236606) acordat de EACEA.